

Dosarul nr. 2ra-922/19

Prima instanță: Judecătoria Criuleni sediul central (jud. R. Țurcan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

5 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Iulia Pînzaru, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Iuliei Pînzaru împotriva Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni cu privire la anularea dispoziției cu privire la concediere, restabilirea în funcție, încasarea restanței la salariu, a plății de întârziere a salariului, obligarea acordării muncii prevăzută de contractul individual de muncă cu oferirea încăperii și locului de muncă și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 8 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni, reprezentată de administratorul Constantin Balaban, casată hotărârea din 5 iulie 2018 a Judecătoriei Criuleni sediul central și emisă o nouă hotărâre

constată:

La 14 octombrie 2016, Iulia Pînzaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni cu privire la încasarea datoriei la salariu, a compensației de întârziere, repararea prejudiciului moral și obligarea executării obligațiilor angajatorului.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit ordinului nr. 65 din 7 decembrie 1989 a fost angajată în funcție de vânzător la magazinul din or. Criuleni a Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni. În temeiul contractului individual de muncă nr. 24 din 3 mai 2010 i-a fost stabilit salariul minim pe Republică, care la ziua încheierii contractului, conform pct. 12 din contract, era de 1100 de lei, iar potrivit pct. 15 dispune de concediu de odihnă anual pe o perioadă de 28 de zile calendaristice.

A menționat că, conform pct. 36 din contractul colectiv de muncă din 16 martie 2010, încheiat între Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni și Comitetul sindical al Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni pentru anii 2010-2014, având o vechime de muncă de 27 de ani, dispune de concediu de odihnă anual suplimentar plătit pentru vechimea de muncă în unitate cu durata de 15 ani - 6 zile calendaristice.

A relatat că angajatorul i-a reținut salariul în mod ilegal, formând o restanță, iar la solicitarea de a-i elibera informația despre restanța la salariu, cauza neachitării și executarea imediată, pârâtul a refuzat.

Având în vedere că pârâtul nu i-a achitat la timp salariul datorat, a considerat că este îndreptățită la compensarea de întârziere în baza art. 330 alin. (2) Codul muncii, în mărime de 0,1 din suma neplătită în termen pentru fiecare zi de întârziere.

A susținut că la data de 1 septembrie 2016 a înaintat Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni o cerere prin care a solicitat să-i fie achitate benevol plățile restante la salariu și a penalității, însă aceasta a rămas fără examinare.

A mai indicat că după întoarcerea din concediul medical, la 27 august 2016, având obligația de a se prezenta la serviciu după sărbătorile și zilele de odihnă, la data de 1 septembrie 2016, angajatorul nu i-a permis executarea obligațiilor de muncă, interzicându-i accesul la locul de muncă, astfel creându-i o situație de lipsă de la serviciu.

A menționat că începând cu 1 septembrie 2016 până la înaintarea acțiunii în judecată, în fiecare zi s-a prezentat la oficiul pârâtului pentru a-i permite accesul la locul său de muncă, însă directorul Constantin Balaban i-a refuzat, fapt confirmat prin actele de constatare în prezența martorilor, iar la solicitările de a da explicații, acesta o insulta cu cuvinte necenzurate, în ce mod i-a cauzat prejudicii morale.

La 2 mai 2017, Iulia Pînzaru, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, în care a indicat că din înștiințarea președintelui Biroului Executiv al UCOOP Criuleni, Constantin Balaban, a aflat că la 1 decembrie 2016 a fost emisă dispoziția nr. 19 privind eliberarea sa din funcție pentru absența nemotivată de la serviciu.

A considerat reclamanta că eliberarea sa din funcție este ilegală. Prin urmare, dispoziția nr. 19 din 1 decembrie 2016 urmează să fie anulată, cu restabilirea sa în funcție, deoarece pârâtul este cel care a creat condiții speciale ca dânsa să nu se prezinte la serviciu, iar ulterior să invoce absența ei de la muncă și să dispună concedierea pentru faptul neprezentării la locul de serviciu.

Având în vedere faptul că despre ordinul de eliberare din funcție a aflat în luna aprilie anul 2017, primind prin poștă înștiințarea pârâtului cu privire la concedierea sa, a solicitat de a fi considerată depusă în termenul de atac cererea de chemare în judecată privind anularea dispoziției de eliberare din funcție, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului, calculând termenul din ziua când a aflat despre concediere.

La 7 mai 2018, Iulia Pînzaru a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a susținut că pentru lunile martie-septembrie și decembrie anul 2015

urma să-i fie stabilit salariul reieșind din 1100 de lei lunar, potrivit contractului individual de muncă semnat cu ea.

Totodată, a indicat că pentru perioada ianuarie-august anul 2016 pârâtul urma să-i stabilească un salariu în mărime de 3300 de lei pentru lunile ianuarie, februarie și martie, pentru 22 de zile din luna aprilie 2016 în mărime de 834,30 de lei, pentru concediul medical din luna august 2016 - 472,42 de lei, iar în total 4636,72 de lei, însă i-a fost achitată doar suma de 2000 de lei, conform bonurilor de plată din 19 ianuarie 2016 și 7 aprilie 2016, angajatorul formând o restanță la salariu de 2636,72 de lei pentru perioada ianuarie - august 2016.

A precizat că începând cu anul 2015, salariul său a fost schimbat conform schemei de încadrare pentru anii 2015-2016. Reieșind din majorarea salariului, pârâtul urma să-i stabilească salariul conform acestei scheme.

A evidențiat că contestarea ordinului de eliberare din funcție este făcută în termen, deoarece acesta a fost emis în lipsa sa, nefiindu-i adus la cunoștință imediat ce a fost emis. Conform avizului de recepție poștală, ordinul de eliberare a fost recepționat la data de 5 decembrie 2016 de către o persoană cu numele Gaidarji, însă conform datelor din pașaportul străin al său rezultă că în perioada 29 noiembrie 2016 - 1 martie 2017 dânsa nu s-a aflat în țară.

Astfel, despre ordinul de concediere din funcție a aflat după data de 1 martie 2017, fapt ce denotă că acțiunea civilă privind anularea acestui ordin și restabilirea sa în funcția deținută este înaintată în interiorul termenului de prescripție.

Totodată, a susținut pretenția privind obligarea pârâtului la executarea contractului de muncă, invocând faptul că potrivit pct. 21 din contractul individual de muncă, urmează a fi considerată drept modificare a prezentului contract individual de muncă orice schimbare ce se referă la durata contractului, locul de muncă, specificul muncii, termenul prevăzut de art. 68 Codul muncii.

Conform pct. 23 din contract, locul de muncă poate fi schimbat temporar de angajator prin deplasare în interes de serviciu în conformitate cu art. 70 și art. 71 Codul muncii.

Cu referire la prevederile art. 68 alin. (1) Codul muncii, reclamanta a menționat că pârâtul pretinde conform dispoziției nr. 2 din 29 martie 2015 modificarea contractului său individual de muncă, stabilindu-i locul de muncă în toată rețeaua de magazine URECOOP, iar ca dovadă a acestui fapt a prezentat lista de inventariere a bunurilor aflate în gestiune – cafenea și bufet din sat. Cruglic r-nul Criuleni pe perioada februarie-martie 2016.

Din textul dispoziției rezultă, că s-a dispus „a reînnoi contractul de muncă și de a o angaja în calitate de vânzătoare începând cu 1 martie 2015”.

Această dispoziție a fost emisă din motivul că între părți a avut loc un litigiu de muncă.

A mai declarat că potrivit art. 68 Codul muncii urma să fie semnat acordul între părți privind modificarea contractului, fapt ce a nu a fost realizat, iar cât privește activitatea la cafeneaua din sat. Cruglic r-nul Criuleni, aceasta a avut loc doar în luna februarie 2016 pe o perioadă de delegare la rugămintea angajatorului și nicidecum nu substituie modificarea contractului de muncă.

La fel, a statuat că propunerea dată i-a fost făcută după înaintarea acțiunii civile în instanța de judecată din 14 octombrie 2016, fapt ce denotă ilegalitatea acțiunilor pârâtului privind neadmiterea sa la serviciu pe perioada lunilor septembrie - noiembrie 2016 cu eliberarea din funcție la data de 1 decembrie 2016 pentru pretinsa absență nemotivată de la serviciu.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 10 alin. (2) lit. b), d), e), 90, 135-144, 206 alin. (5), 208 alin. (1), 209, 210, 227 lit. a), 329, 330 alin. (2) Codul muncii, 1422 Cod civil, 56, 60, 84, 85, 166, 167 CPC.

A solicitat încasarea în beneficiul său de la Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni a restanței la salariul pentru anul 2015 – 485 de lei, pentru anul 2016 – 2636,72 de lei, în total 3121,72 de lei, a plății de întârziere din suma restantă pentru perioada 1 ianuarie 2016 – 1 mai 2018 în mărime de 1707 de lei, obligarea Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni să-i acorde serviciu prevăzut de contractul individual de muncă nr. 24 din 3 mai 2010, în funcție de vânzător și condiții de muncă cu oferirea încăperii și locului de muncă, anularea dispoziției nr. 19 din 1 decembrie 2016 privind concedierea sa din funcția de vânzător, restabilirea în funcția anterior deținută la Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni, încasarea de la pârât în beneficiul ei a salariului pe perioada concedierii ilegale în mărime de 30800 de lei și a compensației în mărime de 1100 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 iulie 2018 a Judecătorei Criuleni sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată din contul Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni în beneficiul Iuliei Pînzaru suma de 3121,72 de lei cu titlu de datorie la salariu pentru anii 2015-2016, suma de 1707,79 de lei cu titlu de compensație de întârziere în temeiul art. 330 alin. (2) Codul muncii.

A fost anulată ca neîntemeiată dispoziția președintelui Biroului Executiv al UCOOP Criuleni, Constantin Balaban nr. 19 din 1 decembrie 2016 privind eliberarea reclamantei din funcția de vânzător pentru absența nemotivată de la serviciu în perioada 21 octombrie 2016 – 1 decembrie 2016.

A fost restabilită Iulia Pînzaru în funcția deținută de vânzător la data concedierii conform contractului individual de muncă nr. 24 din 3 mai 2010, începând cu data de 1 decembrie 2016.

A fost obligată Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni să acorde Iuliei Pînzaru munca prevăzută de contractul individual de muncă nr. 24 din 3 mai 2010 în calitate de vânzător și condițiile de muncă - oferind încăperea și locul de muncă.

A fost încasată din contul Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni în beneficiul Iuliei Pînzaru suma de 30800 de lei cu titlu de salariu pentru perioada de absență forțată de la muncă de la 1 septembrie 2016 până la 1 mai 2018.

A fost obligată Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni să efectueze calculele și să achite Iuliei Pînzaru salariul pentru perioada din 1 mai

2018 până la data restabilirii acesteia în funcție din salariul de 1100 de lei lunar, potrivit contractului individual de muncă.

A fost încasată din contul Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni în beneficiul Iuliei Pînzaru suma de 1100 de lei cu titlu de despăgubire pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă.

A fost încasată din contul Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni în beneficiul Iuliei Pînzaru suma de 27500 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni în beneficiul statului suma de 1926,89 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin încheierea din 6 iulie 2018 a Judecătorei Criuleni sediul central, a fost respinsă cererea Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

Prin decizia din 8 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni, reprezentată de administratorul Constantin Balaban, casată hotărârea din 5 iulie 2018 a Judecătorei Criuleni sediul central și emisă o nouă hotărâre prin care pretențiile din cererea de chemare în judecată cu privire la recalcularea salariului și încasarea restanței la plățile salariale pentru perioada anul 2015 – 1 decembrie 2016, a compensației pentru întârzierea achitării salariului pentru perioada anul 2015 – 1 decembrie 2016 și încasarea prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului salariatului de achitare în termen a plăților salariale pentru perioada anul 2015 – 1 decembrie 2016, au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Pretențiile din cererea de chemare în judecată privind anularea dispoziției nr. 19 din 1 decembrie 2016 cu privire la concedierea din funcția de vânzător, restabilirea în funcție, obligarea acordării muncii prevăzute de contractul individual de muncă nr. 24 din 3 mai 2010 în calitate de vânzător și a condițiilor de muncă cu oferirea încăperii și locului de muncă prevăzut în contract, încasarea plăților salariale și a penalităților (compensației de întârziere) la salariu, prejudiciului moral pentru perioada de absență forțată de la muncă pentru perioada de după 1 decembrie 2016, au fost respinse ca fiind tardive.

Cerințele Iuliei Pînzaru și Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul examinării prezentului litigiu, au fost respinse integral ca fiind neîntemeiate.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că ordinul de concediere a fost adus la cunoștința Iuliei Pînzaru încă la 5 decembrie 2016 și respectiv, acțiunea de anulare a acestui ordin, potrivit prevederilor art. 355 alin. (1) lit. a) Codul muncii, urma a fi înaintată în termen de 3 luni, adică până la 5 martie 2017, pe când, ultima a solicitat anularea dispoziției (ordinului) de concediere nr. 19 din 1 decembrie 2016, prin cererea de concretizare a pretențiilor depusă în cadrul ședinței de judecată din 2 mai 2017, fără a solicita repunerea în termen.

Drept urmare, instanța de apel a reținut că pretenția de anulare a dispoziției de concediere și restabilirea la muncă, precum și pretențiile subsecvente privind asigurarea cu locul de muncă prevăzut în contractul individual de muncă, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, a penalității și a daunei

morale pentru această încălcare pretins a fi comisă de angajator, de după 1 decembrie 2016, sunt tardive, iar acțiunea în această parte urmând a fi respinsă ca fiind prescrisă.

La fel, au fost considerate ca fiind neîntemeiate și pretențiile de încasare a salariului pentru perioada de până la 1 decembrie 2016, or, în perioada ianuarie – aprilie 2016, până la acordarea concediului neplătit, Iulia Pînzaru nu a activat ziua deplină de lucru de 8 ore, deoarece avea un grafic redus de muncă de 4 ore, salariul fiindu-i calculat în mărime de 50 % din salariul ce urma a fi achitat pentru o zi deplină de lucru conform contractului individual de muncă.

Întru susținerea netemeinicii pretenției Iuliei Pînzaru de a-i fi achitată plata pentru perioada aflării sale în concediul de boală în luna august 2016, instanța de apel a menționat că în perioada 10 mai 2016 – 10 septembrie 2016, ultima s-a aflat în concediu neplătit (din cont propriu).

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni privind emiterea unei hotărâri/decizii suplimentare în privința pretenției înaintate de Iulia Pînzaru cu privire la încasarea din contul Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni a compensației în sumă de 1650 de lei, ca fiind nefondată.

Prin decizia din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea Uniunii Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni privind emiterea unei hotărâri/decizii suplimentare în privința încheierii din 6 iulie 2018 a Judecătoriei Criuleni sediul central.

A fost emisă o decizie suplimentară la decizia din 8 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată încheierea din 6 iulie 2018 a Judecătoriei Criuleni sediul central de respingere a cererii privind emiterea unei hotărâri suplimentare.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni privind corectarea erorii materiale admise în decizia din 8 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în privința compensării cheltuielilor de judecată.

La 5 februarie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Iulia Pînzaru, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari a declarat recurs împotriva deciziei din 8 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel odată ce a recunoscut probele prezentate de angajator ca unele veridice, neîntemeiat a concluzionat că lipsește o oarecare restanță la salariu, deoarece potrivit certificatului la salariu din 20 octombrie 2016 se constată cu certitudine că pentru anul 2015 există o restanță la salariu în mărime de 1021,8 de lei și pentru anul 2016 – 2569,48 de lei. În acest sens a remarcat că însuși angajatorul a indicat soldul final suma de 3570,79 de lei.

Reieșind din faptul că intimatul, prezentând certificatul de salariu al Iuliei Pînzaru din 20 octombrie 2016, a recunoscut suma soldului final la salariu pentru perioada anilor 2015-2016 de 3570,79 de lei, care este salariul neachitat, contrar

prevederilor art. 131 CPC, instanța de apel neîntemeiat a respins pretențiile de încasare a salariului restant și a compensației de neachitare la timp a acestuia.

A statuat că instanța de apel a adoptat o decizie ilegală și în partea respingerii ca tardivă a cererii de chemare în judecată privind acordarea muncii prevăzute de contractul individual de muncă nr. 24 din 3 mai 2010 în calitate de vânzător și condițiilor de muncă.

În acest sens, recurenta a invocat că instanța de apel eronat a constatat că această pretenție rezultă din cererea de chemare în judecată suplimentară din 2 mai 2017, pretenția dată fiind indicată în cererea de chemare în judecată inițial depusă la data de 14 octombrie 2016.

Evenimentele expuse în cererea de chemare în judecată din 14 octombrie 2016 au avut loc până la concedierea sa conform ordinului nr. 19 din 1 decembrie 2016.

A relatat că anume în cererea de chemare în judecată depusă inițial au fost invocate temeiurile de drept și de fapt privind îngrădirea din partea angajatorului de a-și exercita dreptul la muncă.

A considerat recurenta că acțiunea a fost depusă cu respectarea termenului de prescripție de 3 luni prevăzut de art. 355 alin. (1) lit. a) Codul muncii, care a început a curge la data de 1 septembrie 2016.

În atare circumstanțe, instanța de apel eronat a calculat începerea curgerii termenului de prescripție, referindu-se la data emiterii ordinului de concediere – 1 decembrie 2016. Reieșind din pretenția înaintată la 14 octombrie 2016, termenul de prescripție urma a fi calculat cu data încălcării dreptului la muncă – 1 septembrie 2016.

Având în vedere această circumstanță, se stabilește incontestabil că dânsa a respectat termenul de adresare în instanța de judecată înaintând cererea de chemare în judecată la data de 14 octombrie 2016.

A mai menționat că instanța de apel, având obligația de a judeca toate pretențiile înaintate, a modificat faptic din oficiu pretențiile invocate, comasându-le într-o singură pretenție, situație contrară prevederilor art. 60 alin. (4) CPC.

Prin urmare, instanța de apel trebuia să examineze pretențiile separat după cronologia de timp a evenimentelor.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, recurenta a precizat că în partea motivată a acesteia au fost indicate niște circumstanțe care nu au avut loc și anume, că la cerința instanței de a prezenta probe spre studiere, dânsa nu ar fi dispus în original actele de constatare a îngrădirii accesului la serviciu întocmite de ea personal și de care dispune de acestea până în prezent.

Recurenta a susținut că dispune de originalele acestor acte și dispunea de ele și în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, care însă nu a solicitat prezentarea lor.

De asemenea, a indicat că atunci când au fost prezentate în prima instanță copiile actelor, intimatul nu s-a opus și nici nu le-a contestat, precum nici nu a cerut prezentarea în original a acestora.

A considerat ilegală concluzia instanței de apel cu privire la tardivitatea pretențiilor din acțiunea din 2 mai 2017 cu privire la restabilirea în funcție, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral.

Astfel, a menționat că a prezentat dovada faptului că în perioada 29 ianuarie 2016 – 1 martie 2017 a lipsit de la domiciliu, aflându-se peste hotarele țării, fapt confirmat prin copia pașaportului străin al dânzei, anexat la materialele cauzei.

Instanța de apel eronat a reținut ca probă avizul de recepție a corespondenței semnat de Gaidarji, având în vedere că nimeni nu are dreptul la acces la corespondență al destinatarului. Mai cu seamă că s-a constatat că cel care a semnat pe avizul de recepție nici nu este membru al familiei ei și că ar locui pe adresa str. XXXXX, ap. X, or. XXXXX.

A considerat drept ilegală și concluzia instanței de apel cu referire la unele circumstanțe constatate în afara obiectului litigiului – schimbarea esențială a condițiilor de muncă.

Totodată, instanța nu a dat nicio apreciere asupra circumstanțelor din acțiune și anume, îngrădirea accesului la serviciu și ilegalitatea ordinului emis privind concedierea sa.

În această ordine de idei, instanța de apel urma să examineze dacă dânsa a lipsit sau nu de la serviciu 4 ore consecutiv, care este temei de emiteră a ordinului și când a fost constatată abaterea disciplinară pentru care a fost sancționată cu concediere.

Instanța a ignorat faptul că ordinul nr. 19 din 1 decembrie 2018 nu conține informația cu privire la data stabilirii abaterii disciplinare, perioada absenței salariatului, a fost sau nu respectată procedura de aplicare a sancțiunii.

De asemenea, instanța de apel s-a expus asupra unor pretenții care nici nu au existat. Nici partea reclamantă și nici pârâtul în prima instanță nu au invocat cerințe privind compensarea cheltuielilor de judecată, precum astfel de cerințe nu au fost înaintate nici în instanța de apel. Urmare a inexistenței obiectului litigiului, instanța de apel nu a avut temei legal de a se expune asupra admiterii sau respingerii privind compensarea cheltuielilor de judecată dat fiind faptul lipsei unor astfel de cerințe din partea părților.

La 14 mai 2019, Uniunea Cooperativelor de Consum „UCOOP” din Criuleni a depus referință la recursul declarat de Iulia Pînzaru, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 17 decembrie 2018, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 112 vol. II), însă careva date care ar confirma cu certitudine data de recepționare a acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 februarie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iulia Pînzaru, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iulia Pînzaru, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția

Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Iulia Pînzaru, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iulia Pînzaru, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari împotriva deciziei din 8 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari